

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา : บาลีเปรียญเอก (ประโยค ป.ธ.๗-๘-๙) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา ปัญหาการจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา บาลีเปรียญเอก (ประโยค ป.ธ.๗-๘-๙) จำแนกตามตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวัดปัจจัยการบริหารสำนักเรียนการสอนบาลีในด้านต่าง ๆ และการวัดประสิทธิภาพ โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา ทั้ง ๕ ด้าน โดยให้คะแนนสำหรับลักษณะคำถามประกอบด้วยข้อความที่ให้ความสำคัญในแต่ละด้าน การวัดระดับความสำคัญปัจจัยต่าง ๆ ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของ ไคเคิร์ท (Likert' Scale) ในการแปลผลเพื่อเขียนรายงานการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ และแปลความหมายของข้อมูลออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา (ทางธรรม) วุฒิการศึกษา (ทางโลก) กำลังศึกษาในระดับชั้น ประสบการณ์ในการเรียน (เคยสอบตกหรือไม่) และภูมิลำเนาเดิม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีใน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา บาลีเปรียญเอก (ป.ธ.๗-๘-๙)

ตอนที่ ๔ แนวทางการจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา บาลีเปรียญเอก (ป.ธ.๗-๘-๙)

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา (ทางธรรม) วุฒิการศึกษา (ทางโลก) กำลังศึกษาในระดับชั้น ประสบการณ์ในการเรียน (เคยสอบตกหรือไม่) และภูมิลำเนาเดิม

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
๑ อายุ		
ตั้งแต่ ๒๐ - ๓๐ ปี	๓๒	๔๐.๐
ตั้งแต่ ๓๑ - ๔๐ ปี	๒๐	๓๒.๕
ตั้งแต่ ๔๑ - ๕๐ ปี	๑๘	๒๒.๕
ตั้งแต่ ๕๑ ปี ขึ้นไป	๔	๕.๐
รวม	๘๐	๑๐๐.๐
๒ สถานภาพ		
พระภิกษุ	๖๖	๘๒.๕
สามเณร	๑๔	๑๗.๕
รวม	๘๐	๑๐๐.๐
๓. วุฒิการศึกษา (ทางธรรม)		
เปรียญธรรม ๖	๑๕	๑๘.๘
เปรียญธรรม ๗	๓๔	๔๒.๕
เปรียญธรรม ๘	๓๑	๓๘.๘
รวม	๘๐	๑๐๐.๐
๔. วุฒิการศึกษา (ทางโลก)		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๔	๑๗.๕
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	๓๕	๔๓.๘
ปริญญาโท	๓๑	๓๘.๘
ปริญญาเอก	-	-
รวม	๘๐	๑๐๐.๐
๕. กำลังศึกษาในระดับชั้น		
เปรียญธรรม ๗	๑๔	๑๗.๕
เปรียญธรรม ๘	๓๕	๔๓.๘
เปรียญธรรม ๙	๓๑	๓๘.๘
รวม	๘๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
๖. ประสบการณ์ในการเรียน (เคยสอบตกหรือไม่)		
ไม่เคยสอบตกเลย	๑๒	๑๕.๐
๑-๒ ปี	๓๗	๔๖.๓
๓-๔ ปี	๒๐	๒๕.๐
๕ ปีขึ้นไป	๑๑	๑๓.๘
รวม	๘๐	๑๐๐.๐
๗. ภูมิสำเนาเดิม		
ภาคเหนือ	๑๘	๒๒.๕
ภาคกลาง	๑๓	๑๖.๓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๒	๔๐.๐
ภาคใต้	๗	๘.๘
ภาคตะวันตก	๑	๑.๓
ภาคตะวันออก	๙	๑๑.๓
รวม	๘๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของพระภิกษุ-สามเณร

อายุ จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๘๐ รูป พบว่าอายุ ตั้งแต่ ๒๐-๓๐ ปี มีจำนวน ๓๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐ ตั้งแต่ ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ ตั้งแต่ ๔๑ - ๕๐ ปี มีจำนวน ๑๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ ตั้งแต่ ๕๑ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓

สถานภาพ จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๘๐ รูป พบว่า มีจำนวน ๖๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕ สามเณร ๑๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕

วุฒิการศึกษา (ทางธรรม) จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๘๐ รูป พบว่า เปรียญธรรม ๗ ประโยค มีจำนวน ๓๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕ เปรียญธรรม ๖ ประโยค มีจำนวน ๑๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘ เปรียญธรรม ๘ ประโยค มีจำนวน ๓๑ รูปคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘

วุฒิการศึกษา (ทางโลก) จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๘๐ รูป พบว่ามีปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวน ๓๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๑๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ ปริญญาโท มี จำนวน ๓๑ รูป คิด เป็นร้อยละ ๓๘.๘ ปริญญาเอก

กำลังศึกษาในระดับชั้น จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๘๐ รูป พบว่า มีเปรียญธรรม ๘ ประโยค มีจำนวน ๓๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘ เปรียญธรรม ๗ ประโยค มีจำนวน ๑๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ เปรียญธรรม ๙ ประโยค มีจำนวน ๓๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘

ประสบการณ์ในการเรียน (เคยสอบตกหรือไม่) จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๘๐ รูป พบว่าส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเรียน ๑-๒ ปี มีจำนวน ๓๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓ ไม่เคยสอบตกเลย มีจำนวน ๑๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐ ประสบการณ์ในการเรียน ๓-๔ ปี มีจำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ ประสบการณ์ในการเรียน ๕ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘

ภูมิลำเนาเดิม จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๘๐ รูป พบว่า มีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน ๓๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐ ภาคเหนือ มีจำนวน ๑๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ ภาคกลาง มีจำนวน ๑๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ ภาคใต้ มีจำนวน ๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘.๘ ภาคตะวันตก มีจำนวน ๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑.๓ ภาคตะวันออก มีจำนวน ๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓

๔.๒ ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีใน ๕ ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ตาราง ๒ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนบาลีทั้ง ๕ ด้าน

ปัจจัยด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๓.๗๙	๐.๖๓	มาก	๒
ด้านหลักสูตร	๓.๗๑	๐.๕๓	มาก	๕
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	๔.๐๒	๐.๕๗	มาก	๑
ด้านสื่อการเรียนการสอน	๓.๗๔	๐.๖๙	มาก	๓
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๓.๗๔	๐.๗๔	มาก	๔
รวม	๓.๘๐	๐.๔๘	มาก	

จากตารางที่ ๒ ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีทั้ง ๕ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๔๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ ค่ามาตรฐาน ๐.๕๗ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙) ค่ามาตรฐาน ๐.๖๓ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔) ค่ามาตรฐาน ๐.๖๙ ด้านการวัดผลและ

ประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ ค่ามาตรฐาน ๐.๗๔ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑ ค่ามาตรฐาน ๐.๕๓ ตามลำดับ

ตาราง ๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน บาลีในด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนและครูที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน	๔.๐๐	๐.๗๔	มาก	๒
๒. จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนตามเนื้อหา	๔.๐๕	๐.๗๗	มาก	๑
๓. มีการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูและการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนทุกคน	๓.๕๑	๑.๐๗	มาก	๘
๔. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ	๓.๗๓	๐.๙๕	มาก	๕
๕. มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้มีการสัมมนาวิพากษ์ วิจารณ์การเรียนการสอนได้	๓.๗๐	๑.๐๗	มาก	๖
๖. มีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศของการเรียนการสอนและบริเวณของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมน่าเรียน	๓.๖๓	๐.๘๙	มาก	๗
๗. จัดเวลาหรือคาบชั่วโมงในการเรียนการสอนของครูสอนได้อย่างเหมาะสม	๓.๘๘	๐.๘๔	มาก	๔
๘. มีการกำหนดเวลาเข้า-เลิกเรียนการปรับเปลี่ยนวันและเวลาในการจัดการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี	๓.๙๐	๐.๗๘	มาก	๓
รวม	๓.๗๙	๐.๖๓	มาก	

จากตารางที่ ๓ ผลวิเคราะห์ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีในด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ ส่วนกลาง วัดสามพระยา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙ ค่ามาตรฐาน ๐.๖๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนตามเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ค่ามาตรฐาน ๐.๗๗ รองลงมา คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนและครูที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๗๔ มีการกำหนดเวลาเข้า-เลิกเรียนการปรับเปลี่ยนวันและเวลาในการจัดการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๗๘ จัดเวลาหรือคาบชั่วโมงในการเรียนการสอนของครูสอนได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีค่ามี

เฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๘ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๔ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๕ มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้มีการสัมมนาวิพากษ์ วิจารณ์การเรียนการสอนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๐ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๗ มีการจัดภาพแวดล้อมบรรยากาศของการเรียนการสอนและบริเวณของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมน่าเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๓ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๙ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูและการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนทุกคน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๑ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๗ ตามลำดับ

ตาราง ๔ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน บาลีในด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	อันดับ
๑. ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจและมีความสุขต่อการเรียนภาษาบาลี	๔.๓๑	๐.๘๖	มาก	๑
๒. หลักสูตรบาลีมีความยืดหยุ่นสามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน	๓.๕๗	๑.๑๒	มาก	๔
๓. ท่านคิดว่าหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	๓.๘๔	๐.๙๐	มาก	๓
๔. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันควรปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง	๓.๑๐	๑.๐๘	ปานกลาง	๖
๕. หลักสูตรในปัจจุบันเหมาะสมกับปัจจุบันแล้วไม่ควรรปรับปรุงหรือปรับปรุงบางส่วน	๓.๔๐	๐.๙๒	ปานกลาง	๕
๖. ครูผู้สอนให้ความคิดรวบยอดในเรื่องที่สอนแก่ผู้เรียนและมีความขยัน ในการปฏิบัติการสอน	๔.๐๘	๐.๘๖	มาก	๒
รวม	๓.๗๒	๐.๕๓	มาก	

จากตารางที่ ๔ ผลวิเคราะห์ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีในด้านหลักสูตร ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒ ค่ามาตรฐาน ๐.๕๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจและมีความสุขต่อการเรียนภาษาบาลี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๑ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๖ รองลงมา คือ ครูผู้สอนให้ความคิดรวบยอดในเรื่องที่สอนแก่ผู้เรียนและมีความขยัน ในการปฏิบัติการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๖ ท่านคิดว่าหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๔ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๐ หลักสูตรบาลีมีความยืดหยุ่นสามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๗ ค่ามาตรฐาน ๑.๑๒ หลักสูตรในปัจจุบันเหมาะสมกับปัจจุบันแล้วไม่ควรปรับปรุงหรือปรับปรุงบางส่วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๒ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันควรปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๐ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๘ ตามลำดับ

ตาราง ๕ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน บาลีในด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูสอนบาลี ท่านคิดว่าเหมาะสม	๔.๒๒	๐.๘๗	มาก	๑
๒. กิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง	๓.๙๓	๐.๘๘	มาก	๕
๓. ควรติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู และการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียน	๓.๙๑	๐.๙๔	มาก	๖
๔. กิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมีการ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน	๓.๗๙	๑.๐๙	มาก	๗
๕. ควรจัดอบรมวิธีการจัดการเรียนการสอนให้กับ ครูสอนเป็นประจำทุกปี	๔.๑๓	๐.๘๑	มาก	๓
๖. การเรียนการสอนปัจจุบัน เน้นครูเป็นศูนย์กลาง และนักเรียนมีข้อสงสัยซักถามครูผู้สอนได้ สม่ำเสมอ	๔.๒๐	๐.๘๔	มาก	๒
๗. การให้นักเรียนท่องหลักสูตรให้จำได้มากที่สุด ท่านคิดว่าเหมาะสมและมีการแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมหลังเลิกเรียน	๓.๙๗	๐.๘๒	มาก	๔
รวม	๔.๐๒	๐.๕๗	มาก	

จากตารางที่ ๕ ผลวิเคราะห์ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีในด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ ส่วนกลาง วัดสามพระยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ ค่ามาตรฐาน ๐.๕๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูสอนบาลี ท่านคิดว่าเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๗ รองลงมา คือ การเรียนการสอนปัจจุบัน เน้นครูเป็นศูนย์กลางและนักเรียนมีข้อสงสัยซักถามครูผู้สอนได้สม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๘ ควรจัดอบรมวิธีการจัดการเรียนการสอนให้กับครูสอนเป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๑ การให้นักเรียนท่องหลักสูตรให้จำได้มากที่สุด ท่านคิดว่าเหมาะสม

และมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมหลังเลิกเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๒ กิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๘ ควรติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู และการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๔ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๙ ตามลำดับ

ตาราง ๖ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน บาลีในด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. ครูสอนควรใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อในการเรียนการสอน	๓.๙๓	๑.๐๘	มาก	๓
๒. การมีสื่อที่เหมาะสมทำให้การเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประสบความสำเร็จ	๔.๑๐	๐.๘๘	มาก	๑
๓. การใช้สื่อควรให้เหมาะสมกับเนื้อหาของวิชาที่สอน	๔.๐๒	๐.๙๐	มาก	๒
๔. มีสื่อการเรียนการสอนเพียงพอในสถานที่เรียนของท่าน	๓.๕๙	๑.๐๙	มาก	๕
๕. มีการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครู	๓.๓๘	๑.๑๑	ปานกลาง	๖
๖. การใช้สื่อการเรียนการสอน ควรให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	๓.๙๐	๐.๘๕	มาก	๔
๗. การใช้หนังสือเรียนเป็นสื่ออย่างเดียวในปัจจุบันเหมาะสมที่สุดแล้ว	๓.๓๑	๑.๑๐	ปานกลาง	๗
รวม	๓.๗๕	๐.๖๙	มาก	

จากตารางที่ ๖ ผลวิเคราะห์ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบาลีในด้านสื่อการเรียนการสอน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๕ ค่ามาตรฐาน ๐.๖๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การมีสื่อที่เหมาะสมทำให้การเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๘ รองลงมา คือ การใช้สื่อควรให้เหมาะสมกับเนื้อหาของวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๐ ครูสอนควรใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๘ การใช้สื่อการเรียนการสอน ควรให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ ค่ามาตรฐาน ๐.๘๕ มีสื่อการ

เรียนการสอนเพียงพอในสถานที่เรียนของท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๙ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๙ มีการ
อบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๘ ค่ามาตรฐาน
๑.๑๑ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้หนังสือเรียนเป็นสื่ออย่างเดียวในปัจจุบันเหมาะสมที่สุด
แล้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๑ ค่ามาตรฐาน ๑.๑๐ ตามลำดับ

**ตาราง ๗ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน
บาลีในด้านการวัดผลและประเมินผล**

ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. การวัดผลประเมินผลพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว	๓.๗๐	๑.๐๒	มาก	๕
๒. การจัดสนามสอบของสนามหลวงแผนกบาลีมี ความเหมาะสม สะดวกต่อการเดินทาง	๓.๗๑	๐.๙๕	มาก	๔
๓. เกณฑ์การตรวจข้อสอบในปัจจุบันมีความ เหมาะสมตามเกณฑ์ของสนามหลวง	๓.๗๔	๑.๐๑	มาก	๓
๔. เกณฑ์การให้คะแนนในการสอบบาลีในปัจจุบันมี ความเป็นธรรมกับผู้สอบและมีการเฉลยข้อสอบให้ นักเรียนทราบทุกครั้ง	๓.๓๐	๑.๑๘	ปานกลาง	๗
๕. การสอบวัดผลและลักษณะข้อสอบ ท่านคิดว่า เหมาะสมดีแล้วกับการเรียนการสอน	๓.๗๑	๐.๙๘	มาก	๖
๖. มีการตรวจปัญหาโดยละเอียดและใช้หลักเกณฑ์ ในการหักคะแนนอย่างเคร่งครัดสอดคล้องกับเกณฑ์ ของสนามหลวง	๓.๙๔	๐.๙๘	มาก	๒
๗. มีการจัดแนะแนวเทคนิควิธีการสอบให้แก่ นักเรียนก่อนสอบบาลีสนามหลวง	๔.๐๙	๐.๙๑	มาก	๑
รวม	๓.๗๔	๐.๗๔	มาก	

จากตารางที่ ๗ ผลวิเคราะห์ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
จัดการเรียนการสอนบาลีในด้านการวัดผลและประเมินผล ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์
ส่วนกลาง วัดสามพระยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ ค่ามาตรฐาน ๐.๗๔ เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการจัดแนะแนวเทคนิควิธีการสอบให้แก่ นักเรียนก่อนสอบ
บาลีสนามหลวง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๑ รองลงมาคือ มีการตรวจปัญหาโดย
ละเอียดและใช้หลักเกณฑ์ในการหักคะแนนอย่างเคร่งครัดสอดคล้องกับเกณฑ์ของสนามหลวง มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ๓.๙๔ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๘ เกณฑ์การตรวจข้อสอบในปัจจุบันมีความเหมาะสมตามเกณฑ์ของ
สนามหลวง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๑ การจัดสนามสอบของสนามหลวงแผนกบาลีมี

ความเหมาะสม สะดวกต่อการเดินทาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๘ การวัดผล ประเมินผลพระปริยัติธรรมแผนกบาลีปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๐ ค่ามาตรฐาน ๑.๐๒ การสอบวัดผลและลักษณะข้อสอบ ท่านคิดว่าเหมาะสมดีแล้วกับการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๑ ค่ามาตรฐาน ๐.๙๕ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เกณฑ์การให้คะแนนในการสอบ บาลีในปัจจุบันมีความเป็นธรรมกับผู้สอบและมีการเฉลยข้อสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๐ ค่ามาตรฐาน ๑.๑๘ ตามลำดับ

๔.๓ ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ โรงเรียนพระปริยัติธรรมคณะสงฆ์ ส่วนกลาง วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา บาลีเปรียญเอก (ป.ธ.๗-๘-๙)

ด้านการจัดการเรียนการสอน

๑. มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายให้มีการสัมมนาวิพากษ์ วิจารณ์การเรียนการสอน ได้ จำนวน ๓๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕

๒. มีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศของการเรียนการสอนและบริเวณของโรงเรียนได้อย่าง เหมาะสมน่าเรียน ๓๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕

ด้านหลักสูตร

๑. หลักสูตรในปัจจุบันเหมาะสมกับปัจจุบันแล้วไม่ควรปรับปรุงหรือปรับปรุงบางส่วน ได้จำนวน ๒๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๕

๒. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันควรปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง จำนวน ๑๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๕

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

๑. ควรติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู และการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนจำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐

๒. กิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน จำนวน ๑๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕

ด้านสื่อการเรียนการสอน

๑. มีการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครู จำนวน ๒๖ รูป คิดเป็น ร้อยละ ๒๐.๐

๒. การใช้หนังสือเรียนเป็นสื่ออย่างเดียวยังในปัจจุบันเหมาะสมที่สุดแล้ว จำนวน ๒๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๕

ด้านวัดผลและประเมินผล

๑. การสอบวัดผลและลักษณะข้อสอบ ท่านคิดว่าเหมาะสมดีแล้วกับการเรียนการสอน มีจำนวน ๒๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐
๒. เกณฑ์การให้คะแนนในการสอบบาลีในปัจจุบันมีความเป็นธรรมกับผู้สอบและมีการเฉลยข้อสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง มีจำนวน ๑๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕

๔.๔ ผลการวิจัยสามารถสรุปใน แนวทางการจัดการเรียนการสอนบาลี โรงเรียนพระปริยัติธรรม คณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา บาลีเปรียญเอก (ป.ธ.๗-๘-๙)

ด้านการจัดการเรียนการสอน

๑. ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายให้มีการสัมมนาวิพากษ์ วิจัยการเรียนการสอนได้
๒. ให้มีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศของการเรียนการสอนและบริเวณของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมน่าเรียน

ด้านหลักสูตร

๑. หลักสูตรในปัจจุบันเหมาะสมกับปัจจุบันแล้วไม่ควรปรับปรุงหรือปรับปรุงบางส่วน
๒. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันควรปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

๑. ควรติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู และการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียน
๒. ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน

๑. ควรมีการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครู
๒. การใช้หนังสือเรียนเป็นสื่ออย่างเดียวในปัจจุบันเหมาะสมที่สุดแล้ว

ด้านวัดผลและประเมินผล

๑. ควรให้มีการสอบวัดผลและลักษณะข้อสอบ ท่านคิดว่าเหมาะสมดีแล้วกับการเรียนการสอน
๒. ควรให้มีเกณฑ์การให้คะแนนในการสอบบาลีในปัจจุบันมีความเป็นธรรมกับผู้สอบและมีการเฉลยข้อสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง